

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียน

คำที่ประสมด้วยสระลดรูปและเปลี่ยนรูป

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

นางพยอม กฤษธร

ครูชำนาญการ

โรงเรียนแจ้คอนวิทยา อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๓

คำนำ

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย เรื่อง คำที่ประสมด้วยสระลดรูปและเปลี่ยนรูปเล่มที่ ๒ เรื่อง สระ เอะ ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ ๑ การอ่าน สาระที่ ๒ การเขียน และสาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการอ่านและเขียนคำที่ประสมด้วยสระ เอะ มีตัวสะกด รู้หลักเกณฑ์ในการอ่าน สามารถอ่านคำได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านคำใหม่ ตลอดจนสามารถอ่านประโยคหรือ เรื่องราวในระดับที่ยากขึ้น และพัฒนาการอ่านและการเขียนให้มีประสิทธิภาพในระดับสูงขึ้นได้

ผู้จัดทำขอขอบพระคุณครูที่ปรึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย เรื่องคำที่ประสมด้วยสระลดรูปและเปลี่ยนรูปเล่มที่ ๒ เรื่องสระ เอะ

หวังว่าแบบฝึกนี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ สำหรับครูและนักเรียนทุกคน

พยอม กุญชร

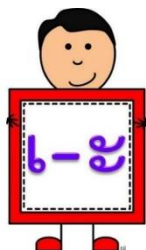

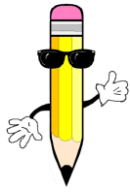
สารบัญ

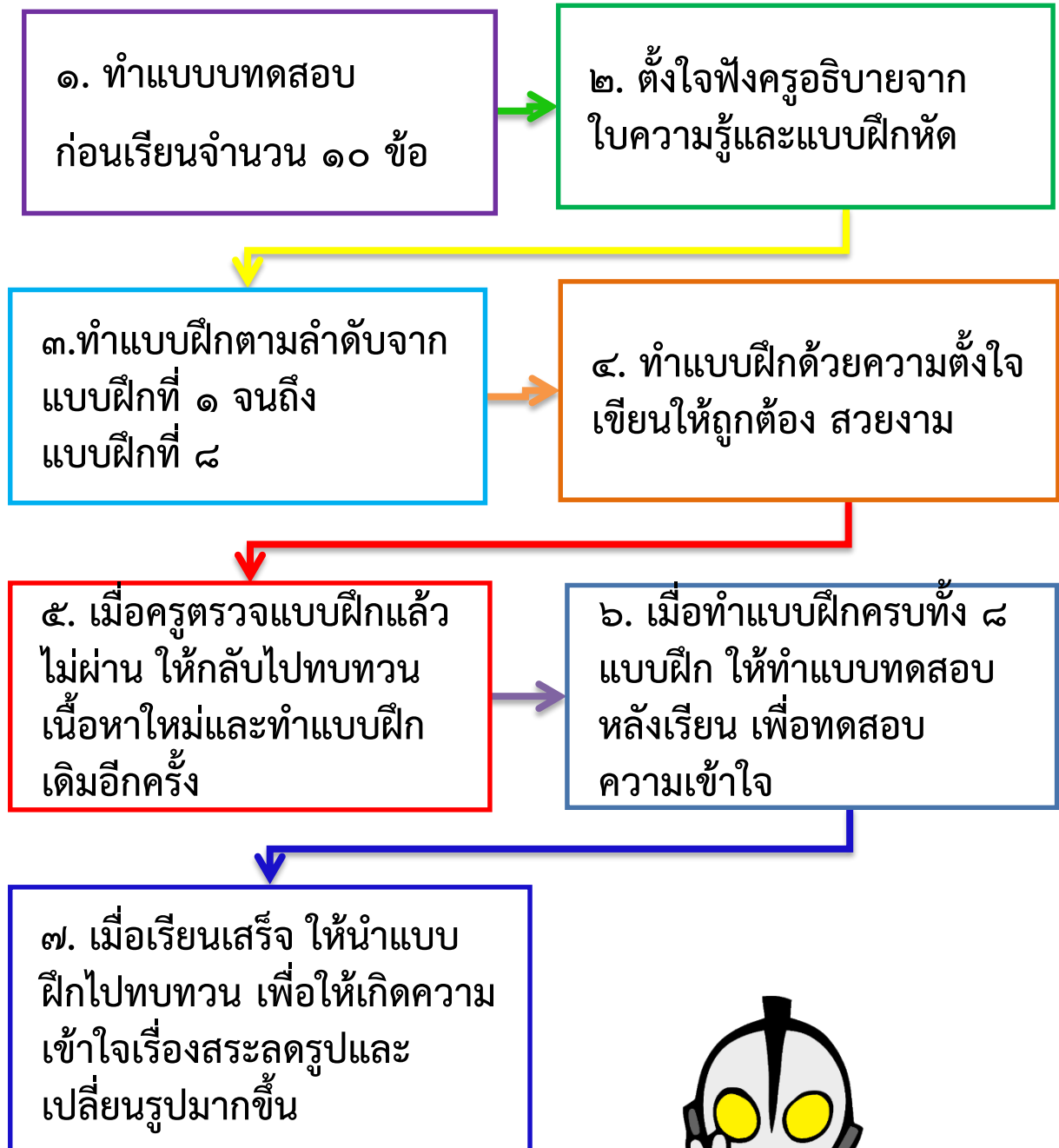
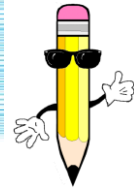
หน้า

คำแนะนำสำหรับนักเรียน	ก
คำชี้แจง	ข
จุดประสงค์การเรียนรู้	ค
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑
เพลง สระเอะ มีตัวสะกด	๔
ใบความรู้ที่ ๑ รู้จักไม้ไต่คู้	๕
แบบฝึกที่ ๑ ทำความรู้จัก	๖
แบบฝึกที่ ๒ รู้หลักการเขียน	๗
ใบความรู้ที่ ๒ สระเอะ มีตัวสะกด	๘
แบบฝึกที่ ๓ เรียนสะกดคำ	๑๒
แบบฝึกที่ ๔ นำไปสะกด	๑๓
แบบฝึกที่ ๕ ทดสอบจับคู่	๑๔
แบบฝึกที่ ๖ ดูภาพทราบคำ	๑๕
แบบฝึกที่ ๗ นำมาเรียงใหม่	๑๖
แบบฝึกที่ ๘ ใช้สื่อความหมาย	๑๗
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๘
เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และแบบฝึก	๒๑
บรรณานุกรม	๒๙

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

คำชี้แจง

การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย
เรื่องคำที่ประสมสระลดรูปและเปลี่ยนรูป

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านการเขียนภาษาไทย เรื่อง
คำที่ประสมด้วยสระลดรูปและเปลี่ยนรูป กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีทั้งหมด ๕ เล่ม ดังรายละเอียด
ต่อไปนี้

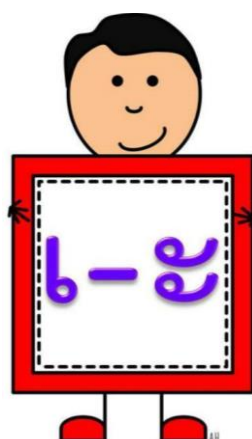
เล่มที่ ๑ สระ อะ

เล่มที่ ๒ สระ เอะ

เล่มที่ ๓ สระ เออ

เล่มที่ ๔ สระ โอะ

เล่มที่ ๕ สระ อัว

สำหรับแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย
 เรื่องคำประสมด้วยสระลดรูป และเปลี่ยนรูป **เล่มที่ ๒ สระ เอะ**
 ประกอบด้วยเนื้อหาต่อไปนี้

๑. คำแนะนำสำหรับนักเรียน

๒. คำชี้แจง

๓. แบบทดสอบก่อนเรียน

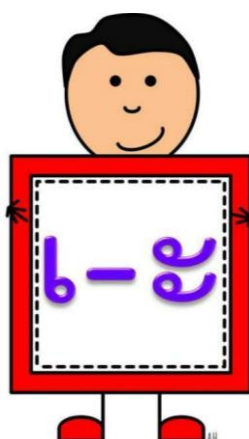
๔. ใบความรู้จำนวน ๒ เรื่อง

๕. แบบฝึกย่อย จำนวน ๘ แบบฝึก

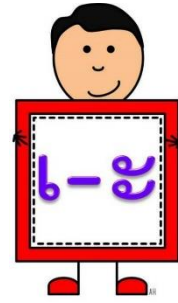
๖. แบบทดสอบหลังเรียน

๗. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

และแบบฝึกหัด

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านพุทธิพิสัย

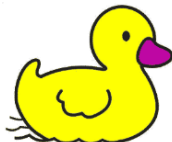
๑. มีความรู้เกี่ยวกับความหมายของสระอะเปลี่ยนรูป

ด้านทักษะพิสัย

๑. บอกและเขียนสระอะ ได้ถูกต้อง
๒. อ่านสะกดคำ สระอะเปลี่ยนรูป ได้ถูกต้อง
๓. เขียนสะกดคำที่ประสมด้วยสระอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง
๔. เขียนคำตามภาพที่กำหนดให้จากสระอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง
๕. เรียงคำสระอะเปลี่ยนรูปให้เป็นประโยคได้ถูกต้อง
๖. แต่งประโยคคำที่มีสระอะเปลี่ยนรูปได้ถูกต้อง

ด้านเจตพิสัย

๑. ใฝ่เรียนรู้
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียน

คำที่ประสมด้วยสระลดรูปและเปลี่ยนรูป เรื่อง สระเอะ (เ-ะ)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับข้อ ก ข และ ค หน้าคำตอบ
ที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. ข้อใดคือสระ เอะ

ก. เ-ะ

ข. เ-อ

ค. -ะ

๒. ข้อใดมีคำที่ประสมด้วยสระ เอะ

ก. เฮฮา

ข. เกาะขา

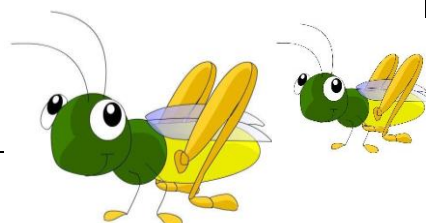
ค. เละทะ

๓. คำว่า “เปิด” อ่านสะกดอย่างไร

ก. ป + เ- + ด

ข. ป + เ-ะ + ด

ค. ป + เ-ะ + ด

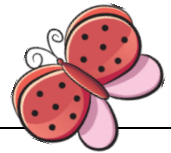

๔. คำในข้อใดอ่านว่า ห + เ-ะ + ด

- ก. เห็น
- ข. เหน
- ค. เหนะด

๕. ข้อใดเขียนแจกลูกคำว่า เร็ว ได้ถูกต้อง

- ก. ร + เ- + ว
- ข. ร + เ-ะ + ว
- ค. ร + เ-อ + ว

๖. สระ เอะ เมื่อมีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูปเป็นอย่างไร

- ก. เ-ะ
- ข. เ-็
- ค. เ-๊

๗.

จากรูป หมายถึงข้อใด

- ก. เป็ด
- ข. เช็ด
- ค. เห็น

๘. จากรูป

ข้อใดเขียนถูกต้อง

ก. เล็บ

ข. เลบ

ค. เล็บ

๙. ข้อใดเรียงคำต่อไปนี้ให้เป็นประโยคได้ใจความมากที่สุด

เย็น น้ำ ใส ตู้อ ฟี่ กรอก

ก. ฟี่ใสกรอกน้ำตู้อเย็น

ข. ฟี่กรอกน้ำใสตู้อเย็น

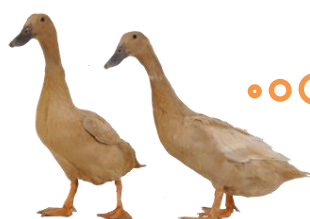
ค. ตู้อเย็นกรอกฟี่ใส่น้ำ

๑๐. “แม่ใช้ เย็บผ้า” ควรเติมคำข้อใดให้ได้
ใจความที่ถูกต้องที่สุด

ก. เข็ม

ข. เค็ม

ค. เย็บ

ทำได้ไหมเอ่ย?

เพลง สระ เอะ มีตัวสะกด

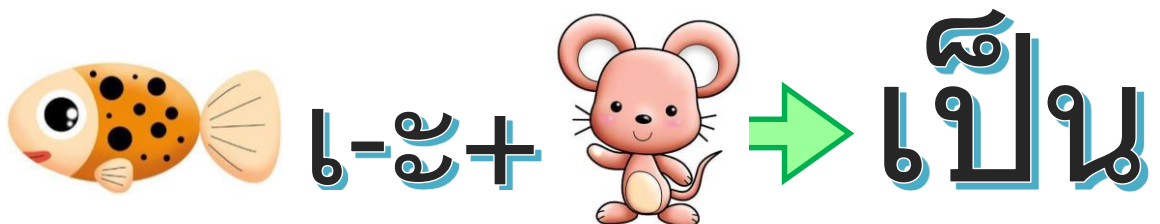
เนื้อร้อง พยอ ม ฤๅช
ทำนอง กบเอ๋ยทำไมจึงร้อง

สระเอะ มีตัวสะกด สระเอะ มีตัวสะกด
สระ อะ หายหมด เปลี่ยนเป็นไม้ไต่คู้ (͡)
สระ เอ นั้นยังคงอยู่ สระ เอ นั้นยังคงอยู่
ตัวสะกดมาอยู่แทนที่ สระ อะ

ค - ะ - ม - เค็ม

ป - ะ - น - เป็น

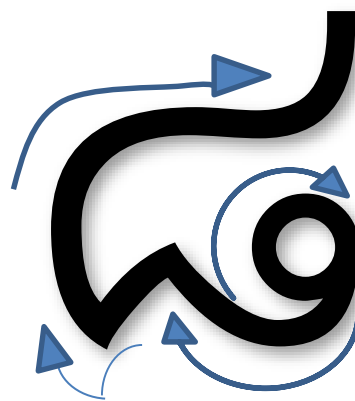
เราเรียกว่าเป็น สระเปลี่ยนรูป สระเปลี่ยนรูป

ใบความรู้ที่ ๑ รู้จักไม้ไตคู้

ไม้ไตคู้ **๘** เกิดจากสระอะ **๖-๘** เปลี่ยนรูปไป
 เมื่อมีตัวสะกดมาแทนที่ สระอะ
 และสระ อะ จะเปลี่ยนเป็นไม้ไตคู้
 จะเขียนไว้บนพยัญชนะต้นนั้น เช่นคำว่า **เปิด**

วิธีเขียน ไม้ไตคู้

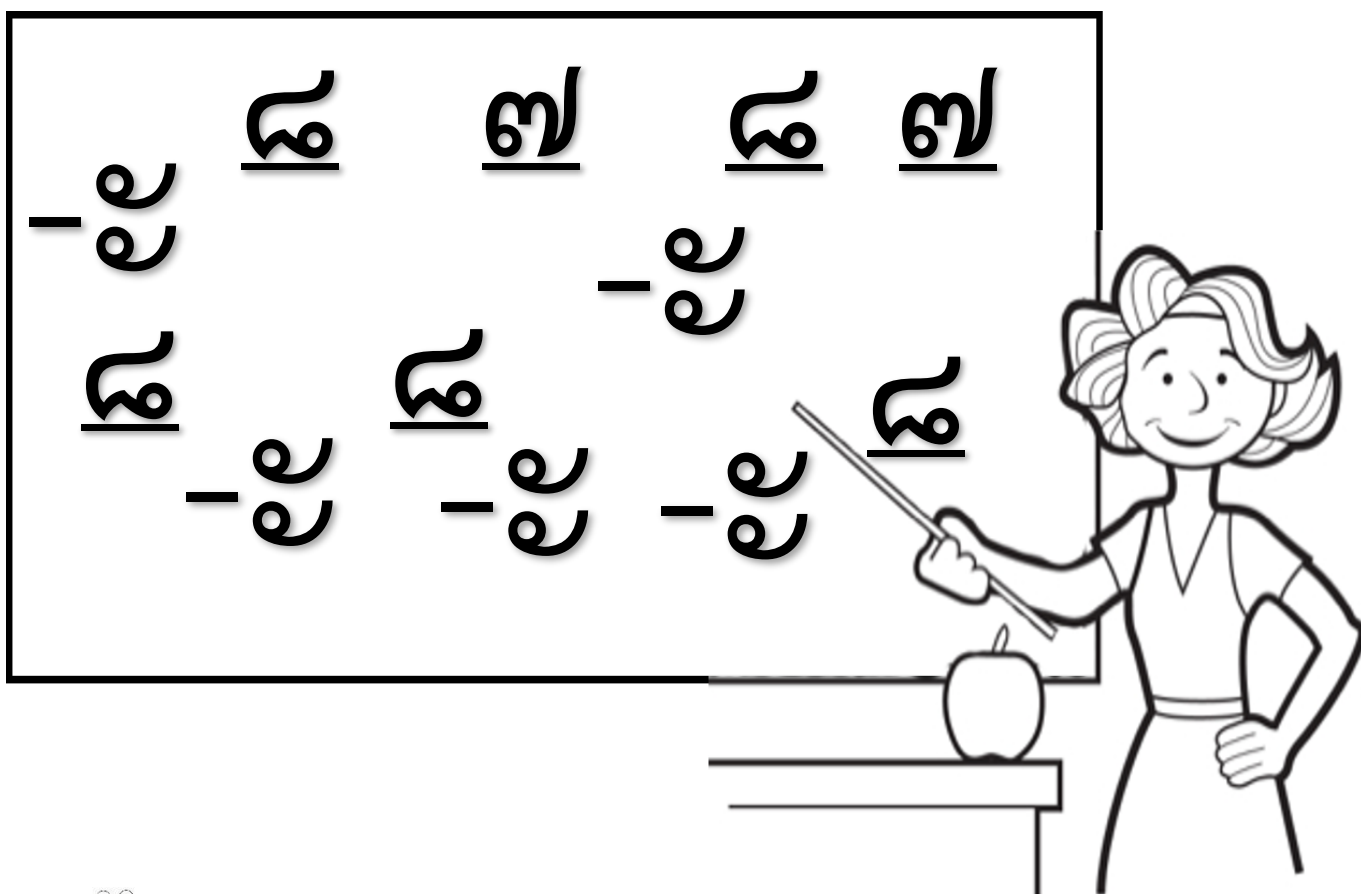

มีหลักการเขียนเหมือนเลข ๘ ไทยนะครับ

แบบฝึกที่ ๑ ทำความรู้จัก

คำชี้แจงให้นักเรียนเขียน รอบสระที่ เป็นไม้ไต่คู้ ๘
-

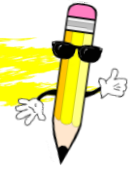

มีไม้ไต่คู้ จำนวน

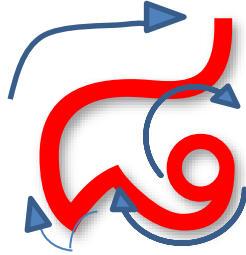
ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

แบบฝึกที่ ๒ รู้หลักการเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตามรอย ไม้ไตคู่ ๘ ให้ถูกต้องตาม
หลักการเขียน

๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘

๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘

๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘

เกณฑ์การประเมิน อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ใบความรู้ที่ ๒ สระเอะ มีตัวสะกด

ตัวสะกด ที่สะกดกับสระเอะได้

memo

๑. แม่ กก เช่น คำว่า เด็ก เล็ก
๒. แม่ กง เช่น คำว่า เก้ง เต็ง
๓. แม่ กด เช่น คำว่า เช็ด เป็ด
๔. แม่ กน เช่น คำว่า เห็น เย็น
๕. แม่ กบ เช่น คำว่า เก็บ เย็บ
๖. แม่ กม เช่น คำว่า เข็ม เค็ม
๗. แม่เกอว เช่น คำว่า เร็ว

ข้อควรจำ

แม่ เกย ไม่นิยมนำมาเป็นตัวสะกดเพราะ ย
จะกลายเป็นเสียง สระ เออ และออกเสียงตัวสะกดยาก

หัดอ่านคำกันนะจ๊ะ

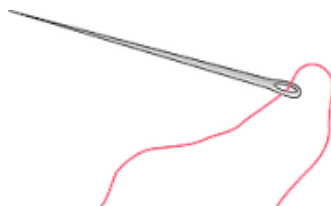
เด็ก ➡ ด - เอ - ก ➡ เด็ก

เร็ว ➡ ร - เอ - ว ➡ เร็ว

เย็บ ➡ ย - เอ - บ ➡ เย็บ

เข็ม ➡ ข - เอ - ม ➡ เข็ม

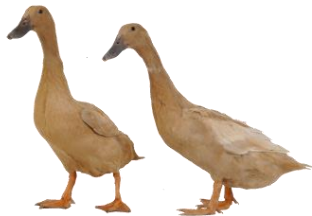
เช็ด ➡ ช - เอ - ด ➡ เช็ด

๗๗

อ่านต่อนะจ๊ะ

จ - ะ - ด อ่านว่า เจ็ด

ป - ะ - ด อ่านว่า เป็ด

ย - ะ - น อ่านว่า เย็น

ผ - ะ - ด อ่านว่า ผัด

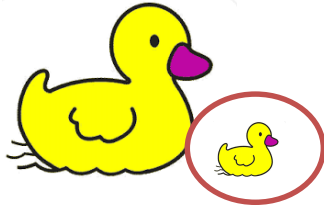

ล - ะ - บ อ่านว่า เล็บ

เลขเจ็ด เลี้ยงเป็ด น้ำเย็น

พริกเผ็ด ตัดเล็บ

อ่านต่อเนะจ๊ะ

ด - เอะ - ก อ่านว่า เล็ก

ก - เอะ - บ อ่านว่า เก็บ

ห - เอะ - ด อ่านว่า เห็ด

จ - เอะ - บ อ่านว่า เจ็บ

ต - เอะ - ม อ่านว่า เต็ม

ตัวเล็ก เก็บของ เห็ดหอม

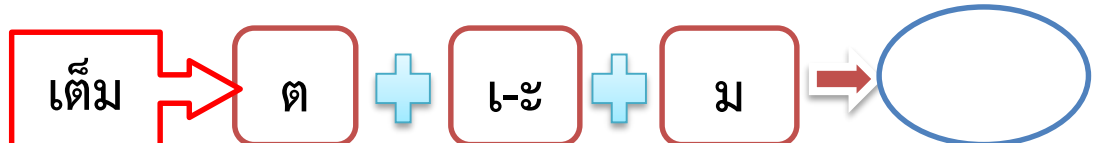
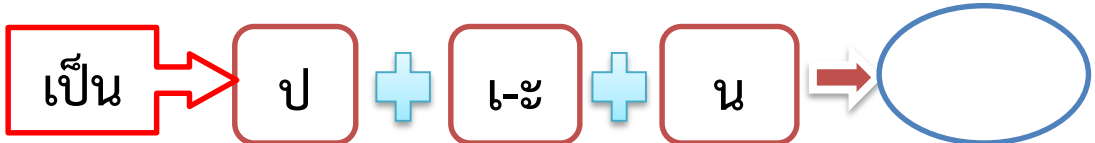
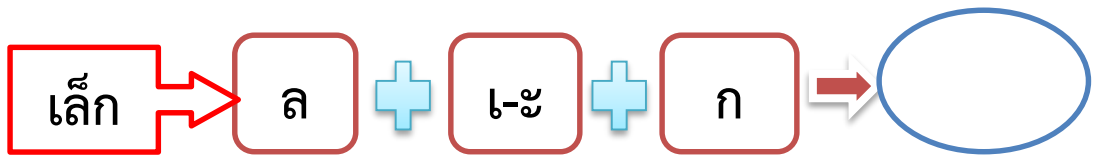
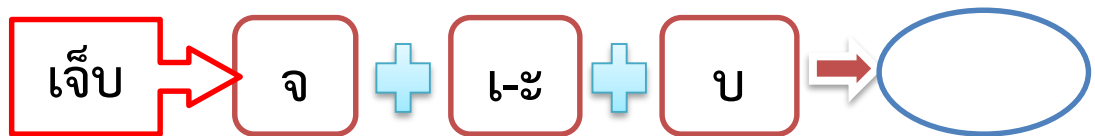
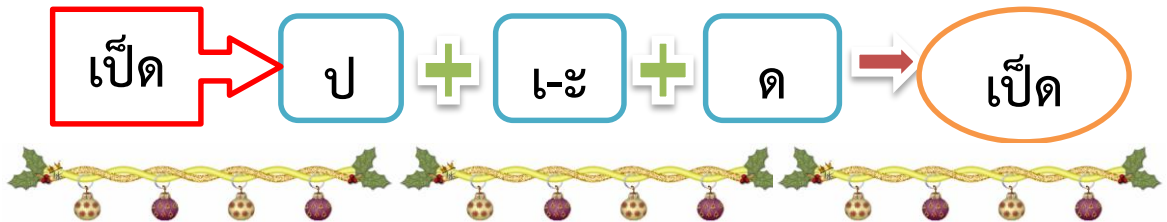
บาดเจ็บ น้ำเต็ม

แบบฝึกที่ ๓ เรียนสะกดคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแจกคำจากคำอ่านที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

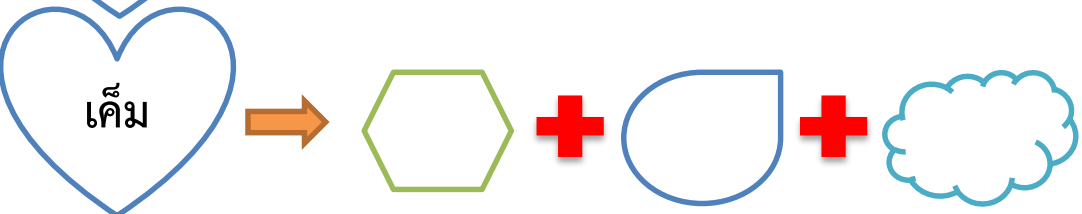
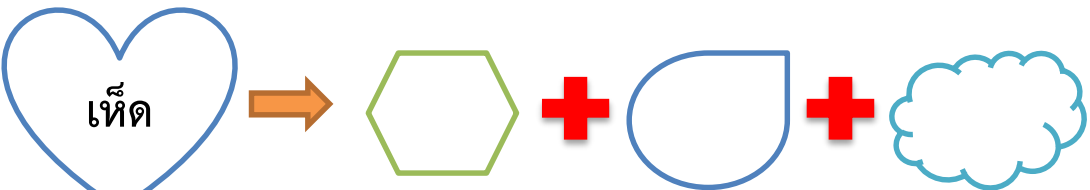
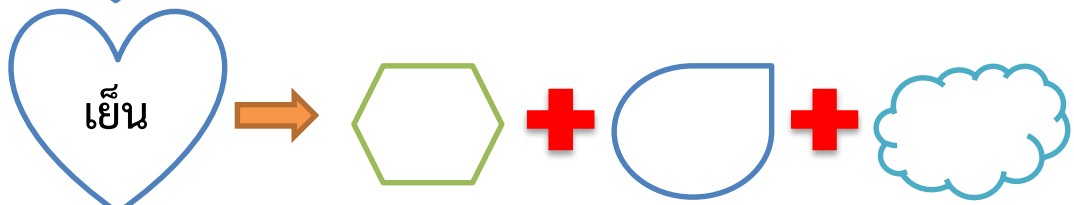
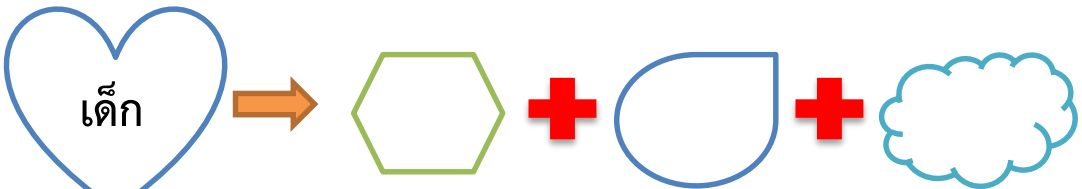
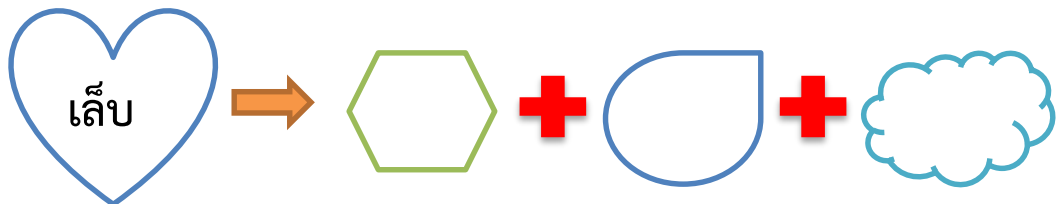
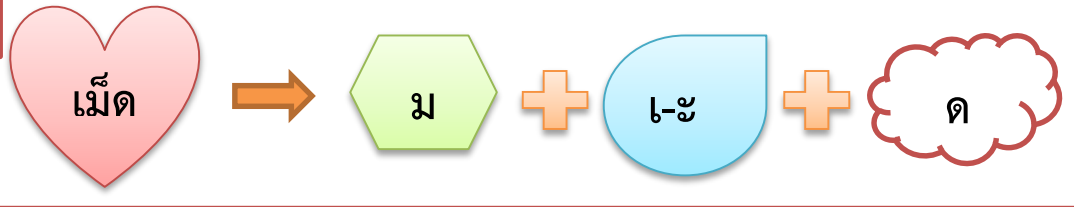
ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

แบบฝึกที่ ๔ นำไปสะกด

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนสะกดคำจากคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

แบบฝึกที่ ๕ ทดสอบจับคู่

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้น จับคู่คำกับคำอ่านแจกคำ ที่ประสม
ด้วยสระเอะ มีตัวสะกด ให้ตรงกัน

เล็บ	จ + เ-ะ + บ
เผ็ด	ล + เ-ะ + บ
เจ็บ	ย + เ-ะ + น
เซ็ด	ช + เ-ะ + ม
เย็น	ผ + เ-ะ + ด
เข็ม	ช + เ-ะ + ด

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

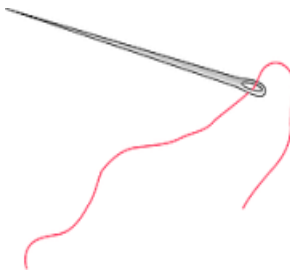
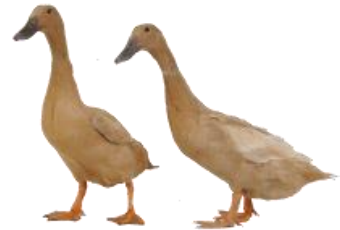
แบบฝึกที่ ๖ ดูภาพทราบคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำมาเติมให้ตรงกับภาพที่กำหนดให้

เปิด เข็ม **เร็ว** เต็ม เห็น เย็บ

เร็ว

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

แบบฝึกที่ ๗ นำมาเรียงใหม่

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้

ให้เป็นประโยคที่มีความหมาย

ตัวอย่าง เด็ก นักเรียน เป็น ฉัน

ฉัน เป็น เด็ก นักเรียน

๑. เย็น น้ำ ต้ม ชอบ พ่อ

๒. กระจก เช็ด ฟี่

๓. แมว กว่า ตัว เล็ก ลูก ไก่

๔. เย็บ ยา เลื้อ ปู ให้

๕. เจ็ด ตัว ไก่ เลี้ยง ลุง

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

แบบฝึกที่ ๘ ใช้สื่อความหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

เก็บ

มะลิเก็บผักช่วยแม่

๑.

เค็ม

๒.

เข็ด

๓.

เปิด

๔.

เป็น

๕.

เร็ว

อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและเขียน

คำที่ประสมด้วยสระลดรูปและเปลี่ยนรูป เรื่อง สระเอะ (เ-ะ)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ทับข้อ ก ข และ ค หน้าคำตอบ
ที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว (ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. สระ เอะ เมื่อมีตัวสะกด จะเปลี่ยนรูปเป็นอย่างไร

ก. เ-ะ

ข. เ-ั

ค. เ-็

๒. ข้อใดคือสระ เอะ

ก. เ-ะ

ข. เ-อ

ค. -ะ

๓. คำในข้อใดอ่านว่า ห + เ-ะ + ด

ก. เห็น

ข. เหด

ค. เหะด

๔. คำว่า “เปิด” อ่านสะกดอย่างไร

ก. ป + เ + ด

ข. ป + เะ + ด

ค. ป + เื่อ + ด

๕. จากรูป

ข้อใดเขียนถูกต้อง

ก. เล็บ

ข. เลบ

ค. เล็บ

๖. ข้อใดมีคำที่ประสมด้วยสระ เอะ

ก. เฮฮา

ข. เกาะขา

ค. เละทะ

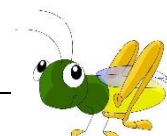
๗. ข้อใดเรียงคำต่อไปนี้ให้เป็นประโยคได้ใจความมากที่สุด

เย็น น้ำ ใส่ ตู้ ฟี่ กรอก

ก. ฟี่ใส่กรอกน้ำตู้เย็น

ข. ฟี่กรอกน้ำใส่ตู้เย็น

ค. ตู้เย็นกรอกฟี่ใส่น้ำ

๘. “แม่ใช้ เย็บผ้า” ควรเติมคำข้อใดให้ได้ใจความ
ที่ถูกต้องที่สุด

ก. เข็ม

ข. เค็ม

ค. เย็บ

๙.

จากรูป หมายถึงข้อใด

ก. เป็ด

ข. เช็ด

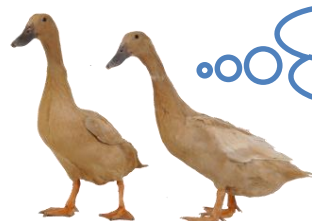
ค. เห็น

๑๐. ข้อใดเขียนแจกลูกคำว่า เร็ว ได้ถูกต้อง

ก. ร + ะ + ว

ข. ร + ะ + ะ + ว

ค. ร + ะ + อ + ว

เก่งจังเลยทำได้แล้ว

เฉลี่ย

แบบทดสอบ

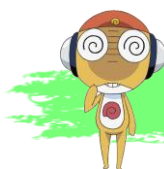
และ

แบบฝึกหัด

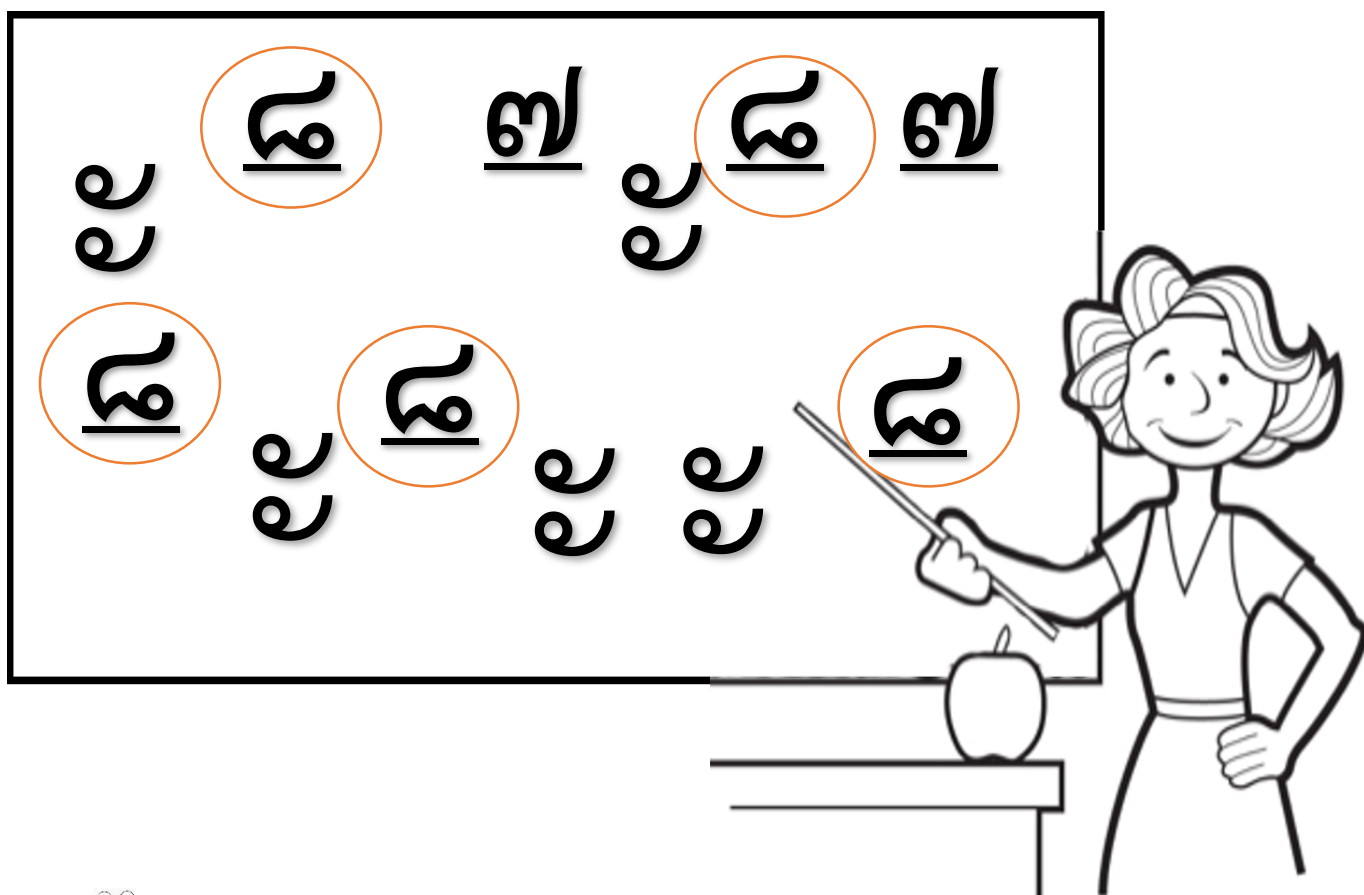
เฉลยแบบทดสอบ

ก่อนเรียน	หลังเรียน
๑. ก	๑. ค
๒. ค	๒. ก
๓. ข	๓. ก
๔. ก	๔. ข
๕. ข	๕. ค
๖. ค	๖. ค
๗. ข	๗. ก
๘. ค	๘. ก
๙. ก	๙. ข
๑๐. ก	๑๐. ข

เฉลยแบบฝึกที่ ๑ ทำความรู้จัก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียน รอบสระที่เป็นไม้ไต่คู้ ๕

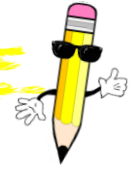

มีไม้ไต่คู้ จำนวน๕.....

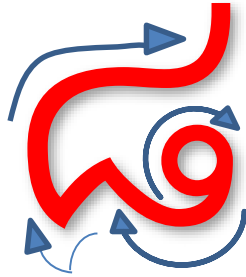
ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

เฉลยแบบฝึกที่ ๒ รู้หลักการเขียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนตามรอย ไม้ไตคู้ ๘ ให้ถูกต้องตาม
หลักการเขียน

๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘

๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘

๘ ๘ ๘ ๘ ๘ ๘

เกณฑ์การประเมิน อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบฝึกที่ ๓ เรียนสะกดคำ

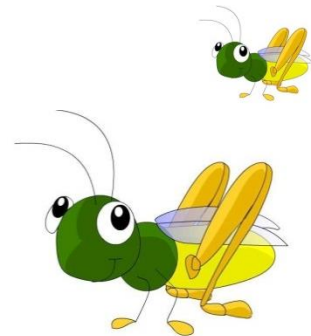
๑. เจ็บ
๒. เล็ก
๓. เกือบ
๔. เป็น
๕. เต็ม

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

เฉลยแบบฝึกที่ ๔ นำไปสะกด

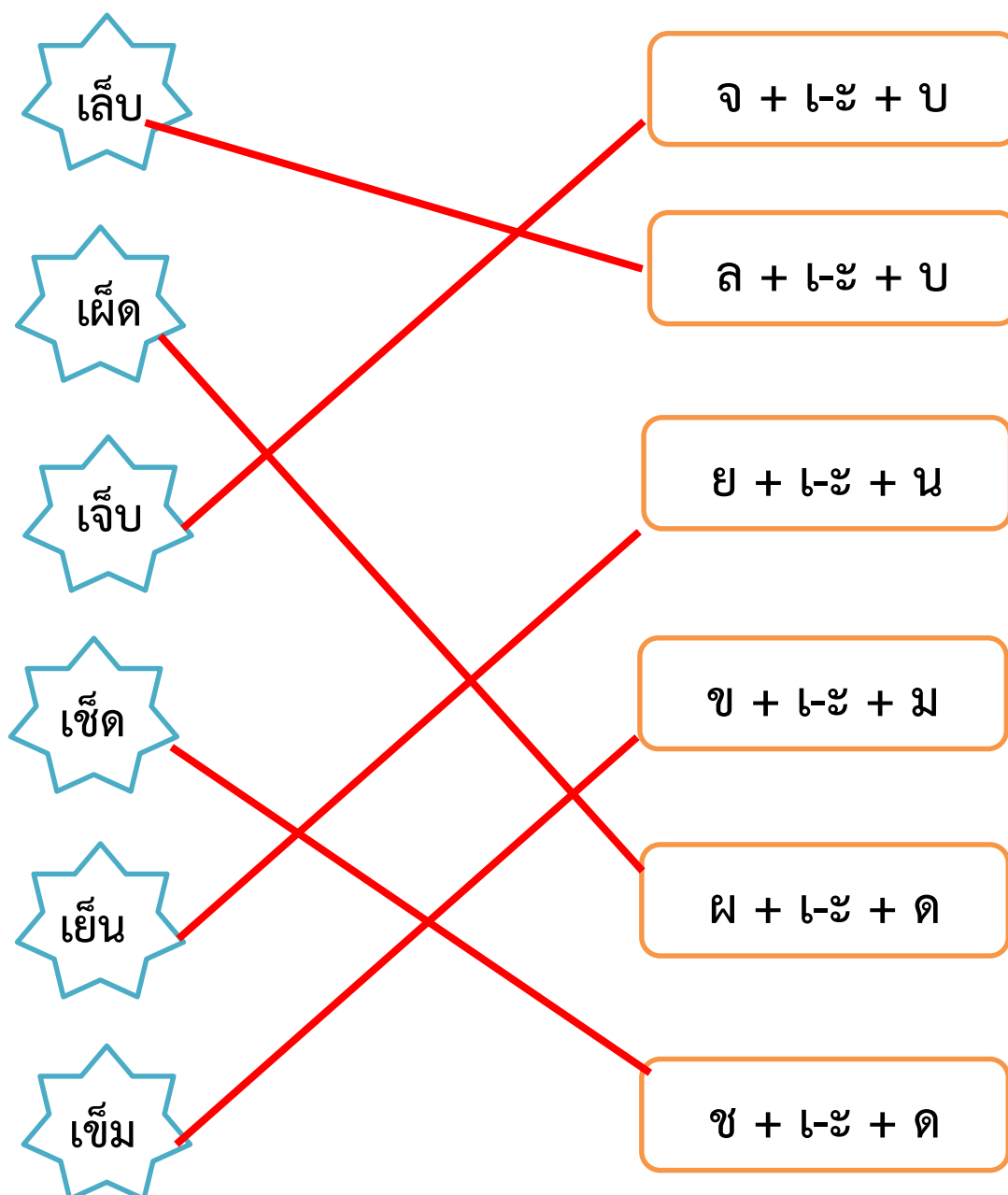
๑. ล + ะ + บ
๒. ด + ะ + ก
๓. ย + ะ + น
๔. ห + ะ + ด
๕. ค + ะ + ม

เฉลยแบบฝึกที่ ๕ ทดสอบจับคู่

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้น จับคู่คำกับคำอ่านแจกคำ ที่ประสมด้วยสระเอะ มีตัวสะกด ให้ตรงกัน

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

เฉลยแบบฝึกที่ ๖ ดูภาพทราบคำ

คำชี้แจงให้นักเรียนเลือกคำมาเติมให้ตรงกับภาพที่กำหนดให้

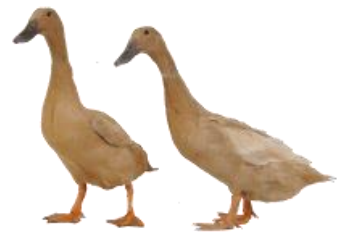
เปิด เข็ม เร็ว เต็ม เห็น เย็บ

เร็ว

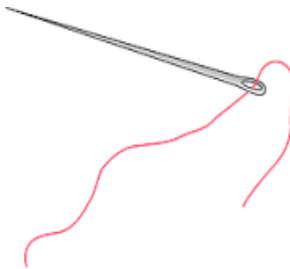
เย็บ

เปิด

เต็ม

เข็ม

เห็น

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

เฉลยแบบฝึกที่ ๗ นำมาเรียงใหม่

๑. พ่อ ชอบ ดื่ม น้ำ เย็น

๒. พี่ เช็ด กระจก

๓. ลูกไก่ ตัว เล็กกว่า แมว

๔. ย่า เย็บ เสื้อ ให้ ปู่

๕. ลุง เลี้ยง ไก่ เจ็ด ตัว

ทำได้ ๓ ข้อขึ้นไป ผ่าน

แนวการตอบแบบฝึกที่ ๘ ใช้สื่อความหมาย

๑. เกลือเค็มมาก

๒. พ่อเช็ดกระจก

๓. บ้านย่ามีเปิด

๔. ฉันเป็นเด็กดี

๕. ม้าวิ่งเร็ว

อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ฉัตรียา. อ่านออก เขียนได้ เล่ม ๓. พิมพ์ครั้งที่ ๒. เชียงใหม่ : บริษัทธารปัญญา
จำกัด, ๒๕๕๔.

รัชนิกร เศรษฐ์ และ พรพวง รุ่งน้อย. ภาษาน่าสนุก.
กรุงเทพมหานคร : ไทยภูมิพับลิชชิ่ง, ๒๕๕๓.

วิชาการ,กรม กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียน
ภาษาไทยชุดพื้นฐานทางภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
เล่ม ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๕๕.

วิชาการ,กรม กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือครูสำหรับใช้ควบคู่กับหนังสือเรียน
ภาษาไทยชุดพื้นฐานทางภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เล่ม ๒.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๕๕.

วิชาการ,กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานทางภาษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๕๕.

วิชาการ,กรม กระทรวงศึกษาธิการ. หนังสืออ่านเพิ่มเติม มานะ มานี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว,
๒๕๕๗.